

Madárlesen

Merre vannak a legjobb madarász helyek?

Partnerséget építünk

Európai Regionális Fejlesztési Alap
www.skhu.eu | www.sk-hu.eu

A jelen kiadvány tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját.

Madármegfigyelő torony a Tornagörgői-tó partján – nyugati

Állam: Szlovákia
Megye: Kassa
Járás: Rozsnyói Település: Tornagörgő
Helymeghatározás: 48° 35' 51.31"N 20° 44' 57.48"E

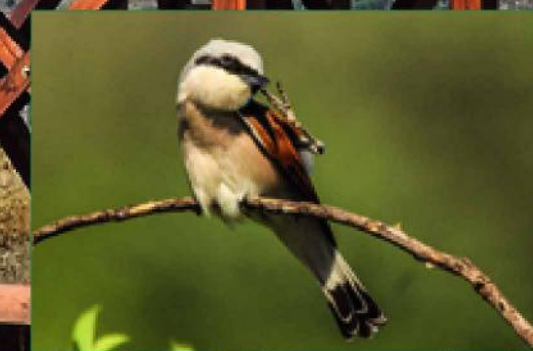
A 12 méter magas madármegfigyelő tornyot a buszmegállótól 5 perces sétával közelíthetjük meg. A torony keleti oldaláról megfigyelhetők egy szürke gém kolónia fészkei, a nádasban pedig az itt fészkelő barna rétihéját, szárcsákat, tőkés récéket, nádirigót vagy törpegémet is megpillanthatjuk. A fűzfa és nyárfa lombja közt távcsövünkkel keresgélve függőcinegére, nagy fakopáncsra, kis fakopáncsra, hamvas küllőre, sárgarigóra és szürke légykapóra bukkanhatunk.

Madármegfigyelő torony a Tornagörgői-tó partján – keleti

Állam: Szlovákia
Megye: Kassa
Járás: Rozsnyói Település: Tornagörgő
Helymeghatározás: 48° 35' 41.46"N 20° 46' 30.42"E

A 7 méter magas toronyból szép kilátás nyílik a Nagy Tornagörgői tó keleti részére, az Alsó-hegy fennsíkjának északi lejtőire, valamint a Felső-hegy meredek lejtőjének lábánál fekvő kis medencére, az ún. Tornagörgői amfiteátrumra. A toronyhoz a főútról lekanyarodva, egy mellékúton juthatunk. A helyszín elsősorban a vizes élőhelyeket kedvelő madarak, mint a sárga billegető, nádi sármány, foltos nádi-poszáta, énekes nádi-poszáta vagy nádi tücsökmadár megfigyelésére nyújt lehetőséget, de a mezőgazdasági területek fajai: a mezei pacsrta, citromsármány, fűrj, cigánycsuk, tövisszűrő gébics, és télen a nagy őrgébics is a szemünk elé kerülhetnek.

Tornai-tó

Állam: Szlovákia
Megye: Kassa
Járás: Kassa-környéki Település: Torna
Helymeghatározás: 48° 36' 1.49"N 20° 51' 58.93"E

A madárvédelmi területen fekvő tó a vízimadarak legfontosabb fészkelőhelye a Szlovák-karszton. A tavat övező dús növényzet a madárvilág számára biztonságos menedéket és fészkelőhelyet biztosít. A madarak a déli részen található gátról vagy a tó keleti oldalán húzódó legelőről figyelhetők meg legjobban. Érdekes fajok: barna rétihéja, búbos vöcsök, kis vöcsök, barátréce, cigányréce, kontyos réce, bölömbika, guvat, bütykös hattyú.

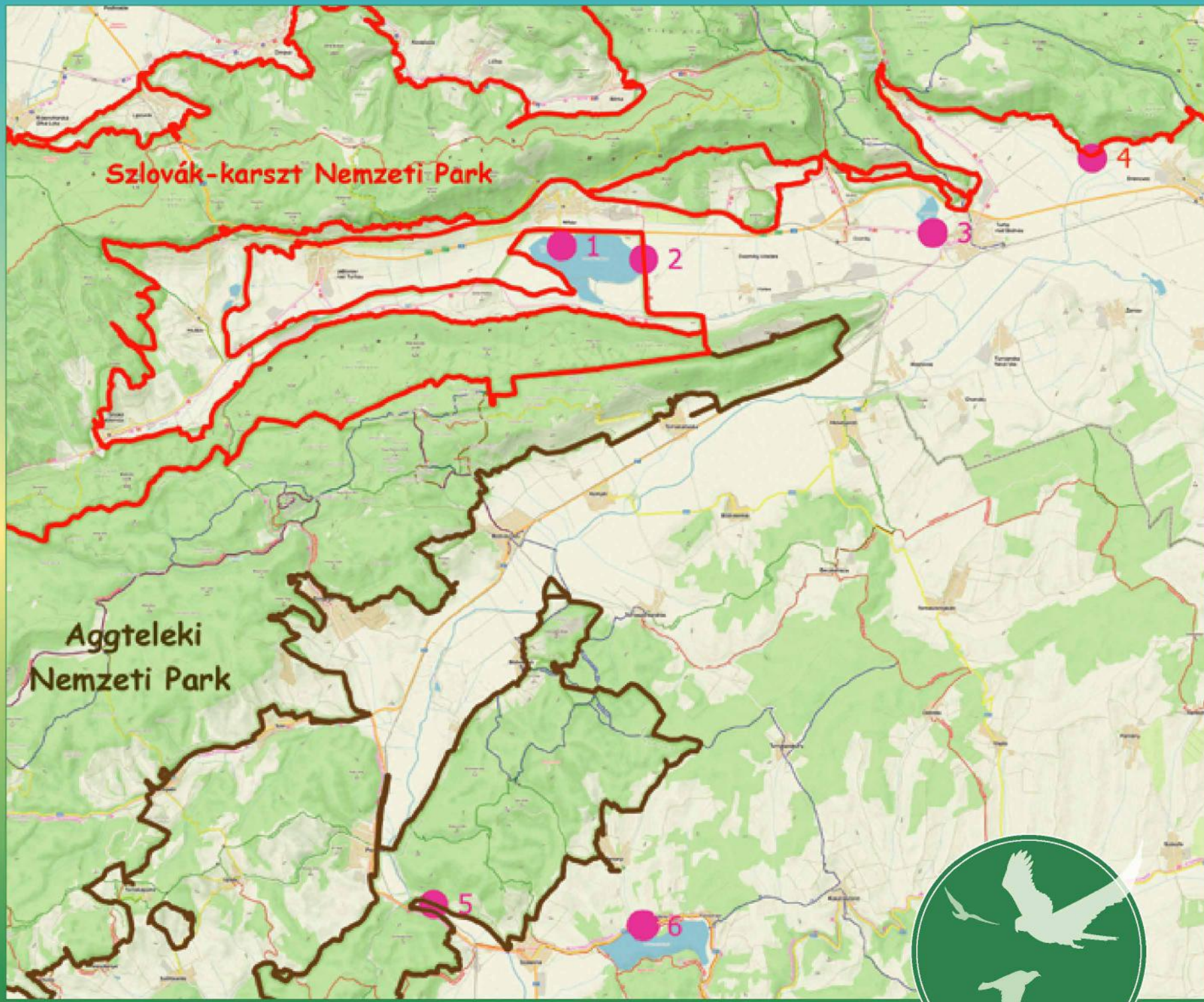
Somodi Madárgyűrűző Állomás

Állam: Szlovákia
Megye: Kassa
Járás: Kassa-környéki Település: Somodi
Helymeghatározás: 48°36'57.8"N 20°54'59.98"E

A Somodi falutól nyugatra, a Jászói-fennsík déli lejtőjénél felszínre törő karsztforrásnál 2006-ban kezdte meg munkáját a Somodi Madárgyűrűző Állomás. A tudományos célú madárbefogási és -gyűrűzési munka részeként a vonuló fajok tavaszi érkezését március 22-től április 25-ig kísérik figyelemmel a helyszínen az ornitológusok.

Az őszi vonulás vizsgálata augusztus 14-én kezdődik és november 5-ig tart. 400 méter összhosszúságú függőnyháló segítségével évente átlagosan 15 ezer madár kerül befogásra és gyűrűzésre a helyszínen, melyek több mint 120 madárfajt képviselnek. Leggyakoribbak közülük a barát-poszáta, vörösbegy, meggyvágó, csilcsap- és a fitiszfűzike, kis poszáta, mezei poszáta, kék cinege, énekes rigó, feketerigó és az erdei szürkebegy. A Szlovák Karszt Nemzeti Park Igazgatósággal egyeztetve a gyűrűző állomás látogatható, de kutyával a területre belépni tilos!

Bódva-völgyi Madárgyűrűző Állomás

Állam: Magyarország
 Megye: Borsod-Abaúj-Zemplén
 Járás: Edelényi Település: Szalonna
 Helymeghatározás: 48°27'35"N 20°42'29"E

A gyűrűzőállomás Szalonna és Perkupa között, a Bódva-folyó partján található. A völgyet övező hegyoldalak jórészt zárt cseres-tölgyesekkel és gyertyános tölgyesekkel fedettek, míg a völgyaljban kaszáló- és mocsárrétek, művelt és felhagyott szántóföldek, bokorsorok és a Bódva egykor levágott mederszakaszai húzódnak.

A gyűrűző állomás augusztus közepe és október vége között működik, s a helyszínen a gyűrűzőmunka megismerése mellett lehetőség nyílik a Bódva-völgyet vonulási útvonalként használó madarak megfigyelésére. A befogott madarak között számos érdekesség (pl. bajszos sármány, lappantyú) és igazi ritkaságok (mint a vándorfűzike, királyfűzike, kékfarkú, karmazsinpirók) is előkerültek már. A kora őszi időszakban ritka ragadozó madarak (pl. kígyászolyv, békászó sas, halászsas) vonulnak a völgy mentén. A gyűrűzőállomás egyúttal a Nemzetközi Madármegfigyelő Napok állandó helyszíne is.

Madármegfigyelő torony a Rakaca-víztározónál

Állam: Magyarország
 Megye: Borsod-Abaúj-Zemplén
 Járás: Edelényi Település: Rakaca
 Helymeghatározás: 48°27'12,97"N 20°46'34,26"E

Az Aggteleki-karszt környékének legjelentősebb vizes élőhelye a Szalonna település felől Rakaca felé tartó műúton közelíthető meg. Eddig több mint 180 madárfajt sikerült itt megfigyelni. Számos faj számára ez a környék egyetlen alkalmas fészkelőhelye, más fajok esetében a térség legnagyobb költő állománya található itt (pl. búbos vöcsök, törpegém, bölömbika, barna rétihéja, kis vízcisibe, barkós cinege, stb.). A partot hosszú szakaszokon nádas és gyékényes állományok kísérik, ahol számos nádi énekesmadár él. Sekélyebb részein gyakran láthatók táplálkozó fekete gólyák, szürke gémekek, nagy kócsagok. A vonulási időszakban fontos pihenőhely bűvárok, récefélék (pl. tengeri récék), bukók, sirályok számára. Számos igazi ritkaság is előfordult már itt (pl. laposcsőrű vízposó, csüllő, citrombillegető).

A madárvilág felfedezésére kiváló lehetőséget biztosít a víztározó partján álló madármegfigyelő torony.

Madárlesen

Merre vannak a legjobb madarász helyek?

Kiadta a Szlovák Állami Természetvédelmi Hivatal (ŠOP SR), 2019-ben. A szórólap pénzügyi támogatását az INTERREG V-A Szlovákia-Magyarország 2014 - 2020 Határon Átnyúló Együttműködési Program részeként a „Csodálatos madárvilág határok nélkül” c. projekt keretében az Európai Regionális Fejlesztési Alap biztosította.
Példányszám: 3 000 db

Szerzők: Milan Olekšák, Andrea Balážová, Attila Huber, Krisztina Litkei
Fordítás: Zoltán Bartko
Fotók: Ján Kilík, Milan Olekšák, Juraj Popovics, Andrea Balážová, Ján Svetlík, Jozef Kuzma, Vladimír Šrank, Zdeno Vlach, Stanislav Harvančík, archiv Bird ring station Drienovec,

www.skhu.eu, www.sopsr.sk, www.sopsr.sk/vtaciraj,
<http://npslovenskykras.sopsr.sk/>, www.anp.hu